

ליקוטי מוהר"ן בפרשה

'ויקרא' – שבת זכור ה'תש"פ / הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

מבוסס על ליקוטי מוהר"ן תורה כד' (ח"ב)

מוסיף והולך בשמחה / חיזוק על לימוד מס' יבמות / לעתיד יבין מה שנבצר ממנו להבין, וזכירו לו מה ששכח / הקשר בין מחיית עמלק למסכת יבמות / איך מוחים את עמלק בזמן הזה שלא יודעים מי הוא / צריך לפרש את תפילתו היטב, המעשה בחמור / חמשה דברים שמאפיינים את קליפת המן עמלק / קצת סיפורים על הסבא הגדול / כיצד עשרה הספירות מתלבשות בשם הוי"ה / גאווה, עזות, כפירה, תאות ניאוף ותאות ממון, כל אלו קליפת עמלק / כיצד ששה סדרי משנה נדרשים מהפסוק / משקים נעשים תחילה (ראשון) לטומאה אפי' משני / חיזוק על לימוד מסכת יבמות / סוד נפלא בענין מצות יבום / האיש והאשה הם נשמה אחת שמתאחדת בילדיהם / מצות יבום מתקנת שגם מי שנפטר בלי ילדים לא יהיה פלג גופא / מה הביאור 'שמה יקדמונו אחר ברחמים' / לימוד מסכת יבמות פוסט את האדם מהרבה צרות / המלחמה כנגד קליפת עמלק ע"י אמונה בתמימות בלי חקירה / אין לאדם חלק בתורה עד שיאמין שהכל נסים / ביאור אין בן דוד בא עד שתכלה פרוטה מהכיס / לדבר כל הזמן דיבורי אמונה / התחזקות בענין שמירת העינים / מעשה בראשית ומעשה מרכבה בעבודת האדם / להביא את רצון ה' של קודם הבריאה לאחר הבריאה / עמלק רואה ניצוצות קדושה בממון ולכן הוא אוסף ממון /

מרבית בשמחה במוסיף והולך

א. "משנכנס אדר מרבית בשמחה", ו'מרבית' – פירושו שצריך כל הזמן להיות מוסיף והולך. וב"ה אנחנו זוכים כל שבוע שאנחנו נפגשים כאן בשיעור לבחינת 'מוסיף והולך' בשמחה יותר גדולה, גם שבוע שעבר היה מאוד שמח ב"ה, והשבוע עוד יותר לעילא ולעילא, עם סעודת סיום מסכת שזו שמחת התורה, וכך נוסף ונלך בשמחה בעז"ה. אנחנו מסיימים את סדר מועד ברוך השם, והרבה מהחברים פה למדו איתנו ביחד, את כל סדר מועד מההתחלה ועד הסוף. ובעז"ה אנחנו עכשיו עולים כיתה – ומתחילים ללמוד 'יבמות'. למדתי היום את הדרך הראשון, ולא הבנתי למה אומרים שהיא מסכת קשה, הרי זו מסכת מאוד קלה ונעימה!

חיזוק על לימוד מסכת יבמות בדף היומי

ב. אלא שהכלל ביבמות הוא כזה: מי שלומד יבמות בפעם ראשונה, קצת קשה לו להתרגל לשפה שלה (שפה של משפחולוגיה) אבל כשמתרגלים לשפה שלה, ולדרך שלה, אז מבינים אותה מצויין, וזו מסכת שממש תענוג ללמוד. לכן מה שאני מציע בענין הלימוד של 'יבמות', שגם אם לא מבינים איזה שורה או שתיים, פשוט להמשיך הלאה, העיקר לקלוט את המושגים, ובעז"ה במחזור הבא, או כשיעשו חזרה יבינו יותר, ולהיות חזק, ולא להישבר, אלא כל יום ללמוד את הדרך שלו, ולא חשוב כמה אתה מביין, (מי שמגיע למאה אחוז אשריו, מי שפחות גם כן אשריו, כל אחד לפי כוחו ועניינו), ולהיות בבחינת 'תמידים כסדרם', לפתוח את הגמרא וללמוד את הדרך היומי (אפשר לשמוע את ההקלטה של השיעור).

לעתיד יבין מה שנבצר ממנו להבין, וזכירו לו מה ששכח

ג. חשוב לזכור שרבינו הקדוש אומר (שיחות הר"ן כ"ה): לעתיד לבוא יזכירו לאדם את מה שהוא למד גם מה ששכח. ורבינו הקדוש אומר שם עוד דבר, שלעתיד לבוא האדם יבין מה שנבצר ממנו להבין כאן בעולם הזה. וחשוב לי להדגיש את זה, למשל למדתי הדרך ביבמות והבנתי רק חמשים אחוז, כי יש לפעמים כל מיני מקרים מסובכים שלא היה ברור לי עד הסוף, אבל בזכות זה

שלמדתי וקראתי את בגמרא, וניסית להבין את הגמרא, אז לעתיד לבוא יתנו לך להבין את הכל.

ואני מוסיף, שלא צריך לחכות עד לעתיד לבוא, כי בעזרת השם שנחיה חיים ארוכים, וכולנו נלמד ביחד עוד הרבה מחזורים של דף היומי, ונזכה בפעם הבאה להבין יותר. אני זוכר שלמדתי את מסכת יבמות בפעם ראשונה בגיל 17.5, ומאז חזרתי עליה כמה וכמה פעמים, והיום כשלמדתי את הדרך הראשון ממש הרגשתי את הזיכרון הראשון של גיל 17.5, כי תמיד הזכרון הראשון מתעורר בזמן הלימוד. ולכן גם אם לא מבינים עד הסוף – לא נורא כלל, והעיקר להמשיך הלאה וללמוד כל יום.

הקשר בין מחיית עמלק למסכת יבמות

ד. נעסוק היום בענין של שבת זכור, וקודם נזכיר את הקשר המיוחד בין מסכת יבמות לבין שבת זכור ומחיית עמלק. ומהו הקשר? הענין של מצות יבום כתוב בסוף פרשת 'כי תצא' (דברים כ"ה) ומיד בסמוך כתוב את מצות מחיית עמלק (דברים כ"ה): זָכֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק, (וביניהם רק מפסיק הענין של פרשת משקלות). עמלק רוצה למחות זכר ישראל, ולכן מיד בא להילחם בישראל איך שיצאנו ממצרים, ומידה כנגד מידה אנחנו מוחים את שמו. ומצות יבום היא להשאיר זכר לכל יהודי, אפילו למי שלא היה לו ילדים יהיה לו זכר על ידי מצות יבום, ההפיכת ממה שרצה עמלק.

איך מוחים את עמלק בזמן הזה שלא יודעים מי הוא

ה. השבת יש לנו מצווה מדאורייתא לשמוע פרשת זכור, ולפי חלק גדול מהפוסקים גם נשים חייבות מן התורה, וב"ה הנשים הצדקניות שלנו באות לבית הכנסת לשמוע פרשת זכור. ולפי ההלכה גם עושים קריאה במיוחד בשביל הנשים, ומותר להוציא ספר תורה בשביל לקרוא לנשים פר' זכור – זָכֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק, בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם. והשאלה: הרי לא ידוע מיהו עמלק, ולכן אי אפשר לקיים בפועל את מצות מחיית עמלק כפשוטו, אז איך מוחים היום את עמלק?

והתשובה: שהיום עיקר הענין של מחיית עמלק זה למחות מקרבינו את כל הקליפות של העמלק הרוחני. בברסלב נוהגים ארבעים יום קודם פורים להתפלל ולשיר: "הצילני מקליפת המן עמלק, וזכני לקדושת מרדכי ואסתר" ומובא בשם מוהרנ"ת זיע"א כי מי שזוכה לצעוק ארבעים יום טרם ימי הפורים: "הצילני מקליפת המן עמלק וזכני לקדושת מרדכי ואסתר" יזכה להארת מרדכי ואסתר בעת קריאת המגילה. ואכן האדם רוצה להינצל מקליפת המן עמלק. אלא שכעת השאלה מה זו בכלל קליפת המן עמלק? כלומר, במה קליפת המן עמלק נוגעת אלי שאני מבקש מהקב"ה תציל אותי. הרי אי אפשר להתפלל תציל אותי ואני לא יודע ממה אני רוצה וצריך להינצל?

צריך לפרש את תפילתו היטב, המעשה בחמור

ו. כתוב בזוהר וישלח (ח"א דף קסט.) שבתפילה שאדם מבקש, הוא צריך לפרש את דיבורו היטב. ומסופר על אחד שהתפלל ולא פירש את הדיבור שלו, והוא הלך בדרך והתעייף, ואמר: 'הקב"ה

ט. ובתורה שבעל-פה הוא מסר שיעורים בקבלה, הוא גילה את הסוד – שללמד קבלה צריך ללמד לאנשים צעירים, והיה אומר: אם אני אלמד רק מבוגרים, אז או שלא יבינו, וגם אם הם יבינו לאן ייקחו את זה? או להר הזיתים או להר המנוחות... ולכן הוא לימד צעירים, ובזכותו הופצה תורת הקבלה, כי כל ראשי הישיבות ללימוד קבלה כולם למדו אצלו, והסבא הגדול (קראים לו במשפחה 'סבא חכם מרדכי') הוא זה שגרם שלא תשתכח תורת הקבלה מישראל, ע"י תורה שבכתב, בהדפסת ספרים, וגם תורה שבע"פ שלימד את כל הרבנים וראשי ישיבות שמלמדים תורת הקבלה.

ביצד עשר ספירות מלבושות בשם הוי"ה

י. יש לנו את מצות זכור את אשר עשה לך עמלק, וצריכים לדעת איך אנחנו ניצולים מקליפת המן עמלק. ואחד הספרים שהסבא הגדול הדפיס זה 'מערכות האלקות עם פירוש החייט', שזה ספר קדוש מאוד של רבי יהודה חייט. ובספר הזה בסופו היה כתוב בו שם הוי"ה באותיות גדולות, וכל מי שהיה מגיע חדש לשיעור, הסבא היה לוקח את הספר, ומתחיל ללמד אותו שיעור ראשון. איך כל עשר הספירות נכללים בשם הוי"ה. קוצו של יוד, זה 'כתר'. היר"ד בעצמה היא 'חכמה', אות ה"י (ראשונה) 'בינה', אות וי"ו זה שש הספירות חג"ת נה"י – (חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד) ואות ה"י אחרונה זה ספירת המלכות. וכך הסבא היה מלמד אותו פעם פעמיים עד שהיה נכנס לו לראש.

התיקונים נגד קליפת המן עמלק מכונים בשם הוי"ה

יא. ועכשיו נכוון בשם הוי"ה את הכנעת חמש בחינות של הקליפות שיש בהמן עמלק שאמרנו, שהן: גאווה, חוצפה, ספק וכפירה, תאות ניאוף, תאות ממון. קוצו של יוד זה הכתר (הכתר הוא בקדושה גדולה ולא נכון אפילו תיקון לקליפה כנגדו) ונתחיל ביו"ד שהיא בחכמה, להינצל מגאווה. וה"י ראשונה ב'בינה', להינצל מחוצפה ועזות פנים. ובאות וא"ו החידוש שזו ו"ו מלאה, ו' ראשונה בתפארת להינצל מספיקות באמונה וכפירה (וזה ע"ימיתמות). ו' שניה ביסוד, להינצל מתאוות ניאוף. וה"י אחרונה במלכות, להינצל מתאות ממון, וכל זה משולב בשם הוי"ה ברוך הוא.

גאווה קליפת עמלק

יב. ועכשיו נבוא לפתח את הדברים הקדושים האלה. הסברנו שהאות יוד היא החכמה, כנגד הגאווה. מה הביאור בזה? כתוב בפסוק (איוב כ"ב, יב): 'וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא וגו'', כלומר שהחכמה (פירש"י חכמת התורה) מגיעה ע"י ביטול היישות והגאווה. כתוב (משלי כ"ט, כג): 'צִנְאוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילֶנּוּ', ואומר המדרש (במדבר רבה נשא יג, ג) וז"ל: זה עמלק שנתגאה על הקב"ה בחרופו וגדופו וכו', והיה נוטל זכרותו של ישראל וזורק כלפי מעלה, ומחרף ומגדף ואומר בזו חפצת. ואומר רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה י"ח"א אות י') וז"ל: וז"ל: תוספת ורבי, בחינת גאווה, עבודה זרה וכו' שהיא בחינת המן עמלק, כמו שכתוב (במדבר כ"ד, ב) 'רֵאשִׁית גֹּיִם עִמְלֹק', ולמדנו שלקליפת עמלק הוא גאווה. רבינו אומר (ליקוטי תורה ל' ח"א) שיש

תזמין לי חמור'. ומיד נענתה תפילתו, ועבר שם לידו איזה שר עם אתון מעוברת ואיך שהוא עובר ליד היהודי הזה האתון שלו המליטה עיר קטן, אותו השר לא ידע איך לקחת את העיר שנולה, ואז ראה את אותו יהודי שהיה לידו, וגזר עליו: "קח את החמור שנולה ותרים אותו על כתפך ותלך אחרי עד העיר. אמר היהודי: 'אוי, ביקשתי חמור, אבל רציתי חמור שאני ירכב עליו, ולא חמור שירכב עלי'. והכל בגלל שהוא לא פירש את הבקשה שלו כמו שצריך. ואם כן גם כשמבקשים 'הצילני מקליפת עמלק', צריך להבין על מה אני מבקש.

מהי קליפת המן עמלק?

ז. ונעשה טיול בליקוטי מוהר"ן, ונתחיל להבין מהי קליפת עמלק? ולפני שנבאר את הענין נגיד בהתחלה את התשובה בקצרה. כי כך למדתי מרבינו שכמה פעמים הוא נותן בתחילה של התורה כבר את המסקנא והתכלית של אותה תורה, ואחר כך הוא מתחיל להסביר ובונה הכל המהלך מהתחלה, עד שלבסוף הוא מגיע לסיכום ענין התורה שהוא פתח בו בהתחלה.

ובגדול אנחנו מדברים על חמישה דברים שהם קליפת המן עמלק הדבר הראשון – גאווה והכעס. הדבר השני – עזות וחוצפה. הדבר השלישי – ספיקות באמונה וכפירה. הדבר הרביעי – תאות ניאוף והמסתעף. והחמישי – תאות ממון. ולכל החמישה דברים האלו יש מקורות מפורשים בליקוטי מוהר"ן שהם נקראים קליפת המן עמלק. וכדי שזכור את החמישה דברים ולפני שנעמיק בכל אחד מהם, אז נעשה בחינת "סוד השם ליראיו" ונכניס את כל הדבר הזה בסוד שם הוי"ה ברוך הוא.

המעשה שגרם לסבא רבא שלי להדפיס ספרי קבלה

ח. היום זה יום הפטירה של הסבא שלי הרב אליהו עטייה (ד' אדר), שנפטר לפני שלוש שנים, (בדיוק עכשיו הוא בן מאה, נולד בדיוק בשנת תרפ"ב, ונפטר בגיל 97 – גימ' זמן) ואחד הדברים שאפיין אותו, הוא היה אדם שמאוד ניצל את הזמן, ואביו הסבא רבא שלי, הוא עמל מאוד בחייו להפיץ את תורת הקבלה בדור שלנו. ומה היה הסיפור? כשהוא היה בערך בגיל חמישים הוא היה חולה מאוד, וראה שקרב קיצו חס ושלום וממיתת חוליו הוא התפלל הקב"ה ואמר: רבש"ע, אם תרפא אותי אני נודר להפיץ את תורת הקבלה, ואיך שהוא סיים להתפלל התחיל להרגיש יותר טוב, ותוך כמה ימים קם ממיטת חוליו, ובזכות הנדר הזה הוא זכה להאריך ימים, וחי עוד שלוש שנים ושנים.

ומה עשה? עשה שני דברים חשובים: תורה שבכתב, ותורה שבעל-פה. קודם כל הוא הדפיס את כל ספרי הקבלה, וכשהסבא הגדול הדפיס את ספרי קבלה, זה לא כמו היום שיש ביקוש גדול לספרי קבלה, כי אז פחות למדו ספרי קבלה, אבל הסבא לא היה איכפת לו מזה, הוא היה איש של אש שפורץ את כל הגבולות, והדפיס יותר מארבעים סוגי ספרי קבלה וזה בחינת תורה שבכתב. ולא רק שהדפיס אלא גם הגיה, והוסיף מראי מקומות בכל ספר.

הסבא רבא שלי לימד קבלה דוקא לצעירים

בלי כתר, זה עמלק החצוף, וכל האלופים של עשוי הם חצופים). מלכות עמלק היא חוצפה, כמו אדם שמולך בכח.

ונקשר לזה את הענין של מסכת יבמות, כדי שאני יבוא ללמוד מסכת יבמות, שעליה עומלים בחורי ישיבות, ולומדים אותה בקושי ובמאמץ, אני צריך 'עזות דקדושה', ודוקא עכשיו קודם שבת זכור זהו ממש הזמן בסייעתא דשמיא גדולה לנצח את הסט"א עם עזות דקדושה, ולומר בנחישות: 'גם אני יכול ללמוד את מסכת יבמות'.

ביצד ששה סדרי משנה נדרשים מהפסוק

טו. ברוך ה' עכשיו אנחנו מתחילים סדר נשים, ודורשת הגמרא (שבת לא.) את הפסוק (ישעיה לג, ו): "וְהָיָה אֱמוּנַת עֲתִידָה חֶסֶן וְשׁוֹעֵת חֶכְמַת וְדַעַת יְרָאת ה' הִיא אוֹצְרוֹ", 'אמונת' – זה 'סדר זרעים', שמאמין בחי העולמים וזורע. 'עיתך' – זה 'סדר מועד', מועד הוא עיתים וזמנים. 'חוסן' – זה 'סדר נשים'. למה חוסן זה נשים? הגברים הנשואים צריכים לזכור שהחוסן והכח של הגבר זו אשתו. אומרים משפט נכון: "מאחורי כל אדם גדול עומדת אישה גדולה". כמובא בגמרא (יבמות סג.) שאל רבי יוסי את אליהו: כתוב (בראשית ב, יח) "אֵעֲשֶׂה לּוֹ עֶזְרָה" במה אשה עוזרת לאדם? א"ל: אדם מביא חיטין, חיטין כוסס, פשתן פשתן לובש, לא נמצאת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו? כשהוא זוכה לאישה טובה, היא מעמידתו על רגליו ויש לו כח. ולכן חוסן זה סדר נשים, כי האישה מעמידה את האדם על רגליו.

'ישועות' – זה סדר נזיקין, כי הישועה של האדם שיש בתי דינים שיש הלכות חושן משפט, ואז אין מחלוקת ומריבות, יש דין תורה איך לפשוט את המחלוקת והספקות של האדם. 'חכמה' זה סדר 'קדשים', והוא באמת הסדר הכי קשה. יש מעשה בגמרא (בבא מציעא קט:) שהיה רב אחא בריה דרב יוסף מקשה לרב אשי קושיות גדולות, אמר לו רב אשי: חכה כשנגיע למסכת זבחים, שם תבוא תשאל את הקושיות שלך. ופירש"י וז"ל: הכרתי בך שאתה חדוד ויודע להעמיק ולהקשות, וכי מטית למסכת זבחים, שהיא עמוקה – תא אקשי לי (תבוא ותקשה לי), ואתן לב לתרץ לפי שאלתך.

משקים נעשים תחילה (ראשון) לטומאה אפי' משני

טז. 'דעת' זה סדר טהרות ולמה? שתדע שבטהרות זה ככה זה, כמו גזירת הכתוב, זה ידיעות ולא סברות. דוגמר לדבר: למדנו בחגיגה פרק שלישי שמשקים נעשים תחילה. מה הפירוש? תמיד ידענו את הכלל שראשון עושה שני באוכלי חולין, ושני עושה שלישי בתרומה, ושלישי עושה רביעי בקודש, תמיד הטומאה יורדת, ופתאום למדנו שלפי רבי יהושע שני עושה שני, וכן למדנו שמים עוד נעשים ממגע שני להיות ראשונים, כגון סתם ידיים שהם שניות לטומאה, אם הם נגעו במשקין המים חוזרים להיות תחילה, והופכים להיות ראשון לטומאה, ועולים להיות יותר גבוהים ממי שטימא אותם. בטומאה וטהרה לא תמיד יש הגיון וסברות, אלא תדע שככה זה – כזה ראה וקדש – ולכן 'דעת' זה סדר טהרות הכל גזירת הכתוב, וגם הגזירות של חכמים אין בזה דעת. ובפרט מסכת

ארבע מלכויות: בבל, פרס, יוון, אדום – אבל הראש של כל ארבע מלכויות הסטרא אחרא זה עמלק – "יְרָאשִׁית גוֹיִם עִמְלָק".

ואם כן ההכנעה הראשונה של עמלק, שאני מתפלל לקב"ה 'הצילני מקליפת המן עמלק', זה לבטל ממני את הגאווה לגמרי, 'זוכני לקדושת מרדכי ואסתר' – תזכני להיות בענווה ובשפלות. ואיך אדם יתנהג בענווה ושפלות? על ידי שהוא לא ישמור כבוד לעצמו. כי זה שמישהו אמר לו מילה, והוא ישר כועס ותוקף חזרה, זה אומר שיש בו הרבה גאווה וכבוד, כי אדם שהוא שפל, גם אם אמרו לו מילה לא במקום והעליבו אותו, הכל בסדר והוא מקבל באהבה, (עוד הוא אומר לו: נכון אתה צודק, אני צריך לתקן את עצמי), הוא לא נבהל מזה, ולכן אדם שזוכה לענווה ושפלות, הוא ניצל מגאווה, והוא לא עסוק בלכעוס ולהחזיר מלחמה. והוא אדם שליו ורגוע.

עיקר שבירת הגאווה - האדם בביתו

יג. ואיפה אדם נמדד באמת? בבית שלו. בשלום בית שלו כמו שאומר רבינו (שיחות הר"ן אות רס"ג), שיצר הרע מאוד נלחם לקלקל את השלום בית ובפרט של בני הנעורים, כי הוא יודע שאם הוא יפיל אדם במחלוקת של שלום בית, הוא שלו, כי מי שיש לו בעיות בשלום בית, יש לו על פי רוב גם פגם הברית. ולכן ההצלה העיקרית בשלום בית, אם אדם זוכה להתנהג בענווה ושפלות בתוך ביתו, לא לחפש כבוד לא להיכנס למחלוקת, ולא להיפגע, ולכעוס. ועל זה אנחנו מתפללים 'הצילני מקליפת המן עמלק'.

עזות עמלק מכניעים על ידי עזות דקדושה

יד. הקליפה השניה של עמלק זו החוצפה והעזות, ואותה מכניעים ע"י עזות דקדושה, שהיא כנגד העזות של הסט"א. איפה כתוב שעמלק הוא חצוף? במצות מחיית עמלק כתוב (דברים כה, יח) "אֲשֶׁר קָרַף בְּדָרְךָ" – פירש"י: לשון קור וחום, ציננך והפשירך מרתחתך, שהיו האומות יראים להלחם בכם, ובא זה והתחיל והראה מקום לאחרים, משל לאמבטי רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד לתוכה, אף על פי שנכוה, הקרה אותה בפני אחרים, ע"כ. אף אחד לא העיז להתעסק עם עם ישראל, ורק לעמלק היתה חוצפה לבוא להילחם בישראל. הוא בא ממקום רחוק כדי להילחם, בעזות וחוצפה שלו.

רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה כ"ב ח"א) איך ניצלים מהעזות של סטרא אחרא? ע"י עזות דקדושה. מה זה עזות דקדושה? רבינו מסביר שם, וז"ל: וְלִבּוֹא לְעֹזוֹת דְּקִדְשָׁה הַנִּלְ, הוא על ידי שְׂמִחָה, בְּבִחִינַת (נְחִמָה ח, י) "כִּי חִדּוֹת ה' הֵינּוּ מְעֻזָּם", הֵינּוּ עַל יְדֵי בְּחִינַת (שמות כד, ז) "נִעְשָׂה וְנִשְׁמָע", שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְׂמִחָה; כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה (שְׁפַת פַּת), ע"ש. העזות דקדושה שהיתה לעם ישראל לומר "נִעְשָׂה וְנִשְׁמָע" לפני שעוד שמעו מה ה' רוצה מהם, העיזו את עצמם לומר שהם מוכנים לקיים את התורה, זהו משום שלישראל יש 'עזות דקדושה' וכמו שאמרו בגמרא (ביצה כה:) "ישראל עזין שבאומות", יש להם עזות דקדושה. וכשאדם זוכה לעזות דקדושה הוא מנצח את קליפת המן עמלק, שהיא נקראת מלכות חצופה, (ובגמ' סנהדרין ק"ה ע"ב) מכונה: 'מלכותא בלא תגא', מלכות

ה'פּלַג גּוֹפֵא' – החצי השני שלי – שזו אשתי. דהנה רבינו בלקוטי מוהר"ן (קמא, תורה רס"ה) כותב שהנשמות של הזוג הם למעלה נשמה אחת. והדברים האלו הם מהזוהר הקדוש פרשת לך לך (ח"א דף פה:), וכמו שהבאנו הכל בביאור עוטה אור. וגם אחרי הפטירה שכביכול נפרדים האיש מאשתו, הם צריכים להיות נשמה אחת וזה מתקיים על ידי הילדים, 'וְדַבַּק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד' – שזה מתקיים בילדים. וולכן אדם שנפטר בלי בנים, אז חסר שלו בתיקון, והוא נשאר לנצח פלג גופא, אפילו שהוא התחתן והיה נשוי 80 שנה, זה לא משנה, כי בשמים הוא נחשב 'פלג גופא', כי איפה אתה ואיפה אשתך, אין דבר שמקשר בינך וביני אשתך אחרי הפטירה.

מצות יבום מתקנת שגם מי שנפטר בלי ילדים לא יהיה פלג גופא

כ. אז מה התיקון שעושים? יבום. מה ענין היבום? היות שגם אח שלו הוא נחשב חצי בשרו, כמו שכתוב (במדבר יב, יב) "וַיֹּאמֶר אֱהָרֹן אֶל מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנָי... אֵל נָא תְהִי כַמֵּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֹּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ" פירש"י: 'הרי נאכל חצי בשרו, שאחיו בשרו הוא'. ומלמד שגם האח יש בו חלק מאחיו. שני האחים זה אותו דם. וע"י שאחיו מיבם ומביא בן מאשת המת, ומתקים (דברים כה, ו): "וְהָיָה הַבְּכוֹר אֲשֶׁר תֵּלַד יָקוּם עַל שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא יִמָּחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל", אז מתקיים שוב ששני הפלגי גופא מתחברים ביחד, ונולד להם בן. כי האח של הנפטר הוא כמו בשר הנפטר, וכשהוא מייבם את אשת המת שהיא הפלגא גופא השני, ונולד בן, הרי שמתקיים "וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד" בשביל היבום, ונעשים שוב נשמה אחת הוא ואשתו לנצח על ידי הבן.

מה פירוש שמא יקדמנו אחר ברחמים

כא. רבינו הקדוש מביא (ליקו"מ תורה כ"א אות ו') את הזוהר בסבא דמשפטים (ח"ב דף ק:) שהבן של היבמה הוא גלגול של האח שנפטר, ונעשית איתתיה אימיה (אשתו נעשית אמו. לא לחינם אומרים בהלצה שהזוג הכי מושלם זה האימא והבן שלה, אבל באמת זה רק ביבום), וכיון שכן אז קשה מאוד לבין היבמה למצוא בת זוג, ולמה? כי הבת זוג האמיתית שלו זו אימא שלו. וזה מה שאומרת הגמ' במועד קטן (דף יח:): "שמא יקדמנו אחר ברחמים". שואל הזוהר ב'סבא דמשפטים': "מאן אחר? דא בן היבמה. כי בן היבמה אין לו בת זוג, כי הבת זוג שלו האמיתית – היא אימו, והוא לא יכול להתחתן איתה, וכיון שבן היבמה מחפש אשה, אז תיזהר שהוא לא יקח לך את הבת זוג שלך, ולכן מיד שהכרת אשה והיא מתאימה לך ואתה מתאים לה, אל תתמהמה אלא תתארסו מיד, ולכן גם הלכה למעשה מארסין אפילו בתשעה באב, וכמו שפסק השו"ע (או"ח תקנ"א ס"ב): "וְאִין נוֹשְׂאִים נָשִׁים וְאִין עוֹשִׂין סְעֵדַת אַרְוִסִין, אֲבָל לְאָרֶס בְּלֹא סְעֵדָה מִתָּר, וְאִפְלוּ בְּט' בָּאָב עֲצֻמוֹ... שְׁלֵא יִקְדְּמוּ אַחֵר".

פעם אמרנו חידוש בזה, הרי יש כאן שאלה, וכי בדיוק כשהוא רוצה להתארס עם העשה הזו, אז בדיוק יבוא בן יבמה לקחת לו את השידוך שלו, ולכן התירו לארס בלא סעודה אפילו בתשעה באב, ולא יכולים לחכות עד יום י' באב. אכן התשובה בענין הזה. כי בשעה שהאשה פתחה את עצמה לקבל ולהסכים לשידוך, אזי

פרה שבסדר טהרות, כל כולה הוא דבר שאין בו טעם, אלא כך גזרה חכמתו ית', ואפילו בגזירות של החכמים הם אותו סגנון.

עוד חיזוק על לימוד מסכת יבמות

יז. ובעזרת השם עכשיו אנחנו מתחילים ב'חוסין' – סדר נשים, וזו התחלה חדשה. ורבינו הקדוש לימד אותנו, לא מענין אותי מה היה עד עכשיו, ואפילו אם אצלך ה' ירחם כל סדר מועד הוא כמו מסננת עם חורים, חור בחגיגה חור במועד קטן, ובמגילה וכו', בסדר לא נורא, עכשיו מתחילים סדר חדש ולומדים את מסכת יבמות, כאילו פה מתחיל הש"ס.

ומה שתהיה לנו בה הפתעה, זה שהדפים על פי רוב יותר קצרים מהמסכתות במועד, כיוון שיש בדף הרבה פירושי רש"י ותוספות, ולכן הגמרא עצמה היא פחות באורך של הדף, וכשלומדים רק את הגמרא אז זה יותר מהר, (למשל בהקלטה של הדף הראשון זה לקח לי 16 דקות). ואני אומר זאת בהלצה, לכל אלו שהם מאוד עסוקים, שהם מקבלים כאן הקלה במסכת יבמות.

ונתחיל את המשנה הראשונה: חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה נָשִׁים פּוֹטְרוֹת צְרוּתֵיהֶן וְצְרוּת צְרוּתֵיהֶן מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיְבּוּם עַד סוֹף הָעוֹלָם. וְאֵלוּ הֵן: בְּתוּ, וּבֵת בְּתוּ, וּבֵת בְּנוּ, בֵּת אִשְׁתּוֹ, וּבֵת בְּנָה, וּבֵת בְּתָה, חֲמוּתוֹ וְאִם חֲמוּתוֹ, וְאִם חֲמִיו, אֲחוּתוֹ מֵאִמּוֹ, וְאֲחוּתוֹ מֵאִמּוֹ, וְאֲחוּת אִשְׁתּוֹ, וְאִשְׁתּוֹ אֲחִיו מֵאִמּוֹ, וְאִשְׁתּוֹ אֲחִיו שְׁלֵא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ, וְכִלְתּוֹ – מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיְבּוּם, עַד סוֹף הָעוֹלָם". וניתן קצת את היסודות העיקריים ביבמות, כדי שיהיה לנו את הפתיחה לנושא הזה של מסכת יבמות, ונקבל חשק להתחיל.

סוד נפלא בענין מצות יבום

יח. קודם כל כיון שאנחנו באים מהעולם של קבלה, אז נאמר בענין של מצות יבום שיש בה סודות גדולים של סוד הגלגול. כמו שמבואר בסבא דמשפטים. והביאור כך: כל אדם כשהוא מתאחד עם אשתו אז הוא נהיה דבר שלם, איש ואישה הם דבר שלם. ואיך הם ישאירו את הדבר השלם שביניהם לנצח? כתוב (בראשית ב, כד): "עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדַבַּק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", פירש"י: "הזולד נוצר על ידי שניהם, ושם נעשה בשרם אחד". ו"א שהבן – זה אני ואת ביחד, וכל ילד וילד זה דבק אמיתי בין האיש והאישה. ולכן מי שזוכה להשאיר זרע בעולם, אז גם אחרי פטירתו ואחרי פטירת אשתו הם בתיקון של שלמות, כי יש חיבור תמידי בינו ובין אשתו ע"י הילדים, וזה ממשיך איתם לנצח. אבל אם אדם ח"ו לא זכה להשאיר זרע בעולם, אז כשהוא נפטר מהעולם, הוא נשאר 'פלג גופא' (חצי גוף) ואשתו היא גם פלג גופא, וכך כל אחד מהם נשאר לעולם, וזה העונש של מי שאין לו ילדים, כי הוא נפטר מהעולם ונשאר פלג גופא, והוא לא נשאר בייחוד שלו ושל אשתו.

האיש והאשה הם נשמה אחת שמתאחדת בילדיהם

יט. רבותי רק ההתבוננות בדברים האלה כבר מביאים אותנו לשלום בית גדול, ולמה? כי כשאני חושב שגם אחרי 120 אני עדיין צריך להיות בקשר גדול עם אשתי להיות נשמה אחת עם

עולם כפירה גמורה, הוא יודע שלא יצליח, לכן הוא מתחיל רק להכניס לך ספקות וכל מיני שאלות על הקב"ה. כי עמלק מוכן לעבוד קשה, אפילו בשביל להרוויח אפילו דבר קטן, הוא מאוד מאוד חרוץ, ולא מזלזל אפילו בהצלחה קטנה, כידוע מהעם שלו.

עמלק נלחם רק כדי להרויח איזה שפחה קטנה

כה. כתוב במלחמת עמלק (במדבר כא, א) "וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי... יֵשֶׁב הַנֶּגֶב... וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשָּׁב מִמֶּנּוּ שְׁבִי" ופירש"י: זה עמלק, שנאמר: "עמלק יושב בארץ הנגב". היינו חושבים שעמלק שבה מעם ישראל כמה אלפי שבויים, בא רש"י ומגלה לנו: "אינה אלא שפחה אחת". עמלק מוכן להילחם להשקיע כוחות ולהשתולל, בשביל לקרר אותך במשהו קטן ביראת שמי, להכניס בך איזה ספק קטן באמונה, וזה מספיק לו. וזהו: "אינה אלא שפחה אחת", כלומר כל מה שהצליח הוא בשפחה אחת הקטנה שבעם ישראל, ובשביל זה הוא נלחם. וזהו המלחמה שלנו כנגד עמלק.

המלחמה כנגד קליפת עמלק ע"י אמונה בתמימות בלי חקירה

כו. רבינו הקדוש לימד אותנו איך נלחמים בעמלק? ע"י תמימות. אומר רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה י"ט ח"ב) שעמלק הוא מחקר, וז"ל: יֵשׁ אֶבֶן נֶגֶף בְּכָל חֲכָמָה וְחֲכָמָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲמֶלֶק, שֶׁעַל יְדֵי הָאֶבֶן הַנֶּגֶף הַזֶּה יְכוּלִין לִפְלֹס חֵס וְשָׁלוֹם. כִּי עֲמֶלֶק הָיָה פִּילֹסוֹפוֹ וּמְחַקֵּר וְכַפֵּר בְּעֶקֶר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כה, יח) "וְלֹא יֵרָא אֱלֹקִים", דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא רַק נוֹהֵג עַל פִּי חֲכָמוֹת, וְאֵין לוֹ יִרְאָה בְּלָל, עב"ל. וביאור דבריו הקדושים כי בכל שבע חכמות יש בהן חקירות הפוגמות באמונה, וזה המכשול של קליפת עמלק.

הבעיה שיכולה להיות בלימוד השבע חכמות

כז. תמיד היה קשה לי, מה הבעיה בכל החכמות? אבל במשך הזמן הבנתי דבר גדול, ואני רוצה שנבין את זה ביחד. כולנו שמענו על מלחמה קשה שנפתחה בין רוסיה לאוקראינה, ואנחנו לא יודעים איך היא תפתח, ומתפללים שכבר היא תיגמר, ולא יהיה יותר מדי בלאגן ולא מלחמת עולם חס ושלום. אבל מה יש תמיד בעולם? זה הפרשנויות. כולם מנסים להבין את הראש של פוטין ואת הראש של זלנסקי, ותמיד יש פרשנים (בפרט בחדשות ובעיתונות) שמסבירים את כל המלחמה ואיך הכל כאילו על פי טבע.

וזה חס ושלום כפירה גמורה, כמו שנסביר, ונקדים את הפסוק (צפניה ג, ו-ז) שהקב"ה אומר: "הַכְּרַתִּי גוֹיִם נִשְׁמָוּ פְּנוֹתָם הִתְרַבְּתִי חוּצוֹתָם מִבְּלֵי עוֹבֵר, נִצְדוּ עֲרִיקָם מִבְּלֵי אִישׁ מְאִין יוֹשֵׁב, אֲמַרְתִּי אֵךְ תִּירָאִי אוֹתִי תִקְחִי מוֹסֵר", אומר הקב"ה כל מה שאני עושה מלחמות בעולם זה בשבילנו עם ישראל, בשביל שנראה וניקח מוסר, זו המטרה של הקב"ה. אבל כשבאים כל מיני פרשנים (שמדברים כמו חכמי חל"ם) ומסביר כל דבר על פי הטבע, למה קרה ככה? למה היה צונאמי בגלל רעידת אדמה באוקיינוס, למה יש הצפה של ערים, זה בגלל משבר האקלים וכו', וכל דבריהם על פי כל מיני חכמות, ואז אדם נהיה כופר בהשגחה של הקב"ה. נכון שיש גם סיבות טבעיות, אבל צריך להבין שיש סיבה הראשונה לכל דבר, יש צונאמי בגלל רעידת אדמה, אבל למה יש רעידת אדמה, ואם יש

באותו זמן היא יכולה לקבל שידוך אפילו מאדם אחר, כי היא הכינה את הכלי של עצמה להיות מקבל. ולכן דוקא בשעה שכבר אתה רוצה לארס אותה לעצמך והיא מסכימה לזה, אז דוקא יתכן שיוכל לבוא מישהו אחר ולהקדים אותך ברחמים, ולכן התחדשה הלכה שמארסין אפילו בתשעה באב.

לימוד מסכת יבמות פוטר את האדם מהרבה צרות

כב. לימוד מסכת 'יבמות' זה לימוד תורה שפוטר את האדם מ'צרות', כלשון המשנה: "הָרִי אֵלוֹ פּוֹטְרוֹת צְרוֹתֶיהֶן וְצְרוֹת צְרוֹתֶיהֶן... עַד סוֹף הָעוֹלָם". וכל אדם רוצה לפתור את כל הצרות, והצרי צרות שלו מפה ועד סוף העולם, וזה ע"י שאדם לומד מסכת יבמות, וכך הוא זוכה לפטור את עצמו מהצרות. וכבר אמרו גדולי ישראל שכל שיותר קשה לך בלימוד, ככה אתה מתפטר מהצרות, כי אתה מתאמץ. ולכן רבותי נתחיל בעז"ה את המסכת הקדושה הזאת בכל הכת, ושוב, לא צריך להיות המבין הכי טוב, כי כמו שאומרים: 'האויב של הטוב – זה היותר טוב'... כשאדם רוצה להבין כל דבר היטב, אז זה מונע אותו מלהתקדם בלימוד, והוא מפסיד את המסכת. ולכן מה שהבנת חזק וברוך. ותמצא לך זמן ללמוד את גמרא ולשמוע את ההקלטה שלנו על הדף, ומה שהבנת תהיה מרוצה, וזהו עזות דקדושה לנצח את העזות שבקליפת עמלק. וזה ע"י לימוד התורה הקדושה "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַחֵי לֵב" (תהלים יט, ט). וזו העזות דקדושה של עם ישראל שקבלו לעשות קודם שמעו, ואמרו נעשה אפילו שלא נשמע. ועל ידי עזות דקדושה מנצחים את הסטרא אחרא. אז ביום רביעי כשנתחיל בעז"ה מסכת יבמות, אנחנו זוכים לקיים 'תמחה את זכר עמלק', על ידי עזות דקדושה שבאה מתוך שמחה, ושמחה זה בבינה, כי בינה, בחי' (תהלים קיג, ט) "אִם הַבְּנִים שִׁמְחָה".

קליפת המן עמלק ספקות באמונה

כג. המחיייה הראשונה ב'חכמה' של קליפת עמלק, זה תיקון הגאווה. והמחיה השניה ב'בינה' זה ע"י עזות קדושה שאדם לומד אפילו דברים שקשים לו, וכך הוא זוכה לתקן את קליפת המן עמלק. המחיה השלישית של קליפת עמלק – זה הענין של ספקות באמונה שהוא מעורר לנו חס ושלום. כתוב בפרשת בשלח (שמות יז, ז) "וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מִסֵּה וּמִרְיָבָה עַל רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נִסְתָּם אֶת ה' לֵאמֹר הֲיֵשׁ ה' בְּקִרְבֵּנוֹ אִם אֵין? – הִיוּ לַעַם יִשְׂרָאֵל סִפְקוֹת בְּאֲמוֹנָה, וְאִזּוֹ מַה קָרָה? מִיד כְּתוּב בַּפְּסוּק הַבֵּא (שם ח) "וַיִּבֹא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְיִדָם", פירש"י: "סמך פרשה זו למקרא זה לומר: תמיד אני ביניכם ומזומן לכל צרכיכם, ואתם אומרים: 'היש ה' בקרבינו אם אין?' חייכם שהכלב בא ונושך אתכם, ואתם צועקים לי ותדעו היכן אני". הרי שכשיש ספקות באמונה זה מעורר את עמלק, כי עמלק הוא כופר.

עמלק יבוא להילחם רק בשביל להכניס איזה ספק באמונה

כד. ונבאר את הדברים, אומר הבעל שם טוב הקדוש: 'עמלק' גימטריה 'ספק' (240), הענין של 'קליפת עמלק' זה להכניס לאדם ספקות באמונה. כלומר, הוא לא בא ואומר לך ח"ו לכפור בבוא

לך גם לזה איזה פלפול והסבר, אז תשאל על הסיבה הקודמת, למה ה' ית' עשה שיהיו גזים באדמה וכו'.

להסביר את הנהגת ה' שהיא דרך הטבע זו כפירה

כח. וזה האבן נגף של עמלק שיש בכל החכמות, והעבודה שלנו היא לדעת שהכל זה רק רצון הקב"ה, כי ברגע שהאדם נכנס לפרשנות והסברים טבעיים, הוא מכסה ומסתיר על השגחת השי"ת והוא נכנס לכפירה. ואף אחד לא חושב על זה, אדם חושב שהוא שמע חדשות, (חוץ ממה שהוא בבוז עשה שלמה וביטל תורה והיית יכול ללמוד כמה דפים ביבמות - ללמוד ולחזור), בכל הקשקשת שהוא שומע, זה אומר ככה, והפרשן השני אומר ככה, הרי הם מומחים בלשרוף את הזמן שלך, אבל חוץ מבזבוז הזמן הוא לא חושב שהוא לא עשה דבר רע. אבל באמת שהוא עשה רע מאוד הוא עסק בכפירה, כי שמעת חדשות, או דיברת עם החבר על המצב, והסברת לו את הכול על פי טבע כל זה כפירה.

אין לאדם חלק בתורה עד שיאמין שהכל נסים

כט. צריך לשנן בעל פה את דברי הרמב"ן הקדושים שבסוף פרשת בא, וז"ל: שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו - שכולם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצות - יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם - יכריתנו ענשו, הכל בגזרת עליון, עכ"ל. וענין זה הוא בין לכלל ובין לפרט, ולכן כל ביאור והסבר טבעי, הוא כפירה גמורה, והרמב"ן הוציא מלהיות לו חלק בתורה.

ביאור אין בן דוד בא עד שתכלה פרוטה מהכיס

ל. רבינו אומר (ליקו"מ תורה ז' ח"א) חידוש נפלא. אמרו רז"ל (סנהדרין דף צ"ג): "אין בן דוד בא עד שתכלה פרוטה מן הכיס". והנה היום שממש מיד בן דוד בא, ברוך ה' הכיסים של הרבה אנשים מלאים, מה שלא היה כבר דורות, אז מה זה 'עד שתכלה פרוטה מן הכיס'? ורבינו לא מזכיר את השאלה הזאת, אבל מדבריו יש תשובה גם לשאלה זו. רבנו מסביר, 'כיס' זה לכסות, 'זפרוטה' - זה מלאך דפריטא שפוותיה - שזו בחינת תפילה, ה' שפתי תפתח. היינו שאין בן דוד בא, עד שיכלו אלו שמלבישים את הניסים בדרך הטבע, זה הסיפור כולו. כי מי שמכסה את הניסים (כיס מלשון כיסוי) ומסביר כל דבר בדרך הטבע, אז הוא מעכב את מלך המשיח.

למה יורד גשם? כי כך ה' חצה, וזהו!

לא. ונסביר דבר פשוט: היית שואל כל אדם לפני מאתיים שנה, למה יורד גשם? כל יהודי היה אומר, הקב"ה מעלה עננים מהים ומוריד גשם. תשאל היום ילד: למה יורד גשם? הוא יסביר לך הסבר מטאורולוגי מפורט, איך על פי טבע יש רוחות ושמש ועננים איך הם עולים ויורדים. והוא שכח את העיקר - שהכל זה הקב"ה. כשאדם לומד שבע חכמות של הטבע, שבכל חכמה וחכמה יש בה אבן נגף של עמלק, הוא נופל בכפירה. ומה 'קליפת עמלק' שיש בכל חכמה, שהוא בא ומראה לך תבין כמה זה על פי טבע, ואז מה שקורה - זה שאתה שוכח את הקב"ה. וזו הקליפה של עמלק. (כן בתחום הרפואה, אדם ניגש לרופא, והוא דואג להסביר לך

בכל ההסברים שבעולם, איך החיים שלך תלויים על פי טבע, וכמובן הכל שקר הכל תלוי רק ברצון של הקב"ה. נכון שאדם צריך להשגיח על עצמו על פי טבע, לא לאכול דברים המזיקים, להתעמל וכו', אבל להבין שזה רק חובת ההשתדלות שיש עלי, אבל החיים שלי, הם רק תלויים ברצון של הקב"ה בלבד.

רבתי, צריכים להתרגל לידיעה האמיתית הזו - שאני לא מבין שום דבר, למה יורד גשם? כי הקב"ה רוצה, למה יש רעידת אדמה? כי ה' רוצה! ובאמת אף אחד לא יודע למה בדיוק זה קורה, ומתי זה קורה, יש כל מיני הסברים והכל שטויות כמו שהמדענים בעצמם מודים שהם רק מבינים חלק מהתהליכים, ולכן אף אחד לא יודע לחזות רעידת אפילו שתי דקות קודם, הפיל הכלב ושאר החיות יודעים לחזות יותר טוב מאיתנו, לפעמים הם יודעים אפילו עשרים וארבע שעות קודם רעידת אדמה. שוב ושוב, צריך להבין שהכול מהקב"ה, וגם מה שאתה חושב שאתה יודע הכול זה הקב"ה, וע"י זה ניצלים מקליפת המן עמלק. להיות אנשים תמימים ופשוטים, זו החכמה האמיתית. לדעת - 'שהכל נהיה בדברו', וזה הניצחון שלנו על 'קליפת עמלק' לצאת מספקות ולהתחזק באמונה.

לדבר כל הזמן דיבורי אמונה

לב. איך עוד מתחזקים באמונה? רבינו אומר (ליקו"מ תורה מד' ח"ב) על הפסוק (תהלים פט, ב): "לְדָד וְדָד אֲוִדִיעַ אַמּוֹנָתָךְ פִּי" - האמונה תולה בפה של האדם. כשאדם חוזר על דיבורי אמונה, אני מאמין באמונה שלימה בבורא יתברך שמו, ואני אומר את 'אני מאמין' ומתעצם עם המילים, ככל שתאמר אותם יותר - 'אחרי הפעולות נמשכים הלבבות' כמו שכתוב בחינוך (בפרשת בא מצוה ט"ז), היינו אחרי הדיבורים שאתה מרגיל בפה שלך, וכמו שכתוב (תהלים קטו, י) "הַאֲמַנְתִּי פִּי אֲדַבֵּר", האמונה באה על ידי שמדברים באמונה. וזה הנקודה שרבינו גילה את הענין של ההתבודדות, כי על ידי שאתה מדבר בפה, גם הלב בסוף שומע את הדיבורים שלך. ויוצא שהמחייה השלישית של 'קליפת עמלק' זה להתחזק באמונה, ולהיזהר לא להסביר דברים על פי טבע.

ואמונה תמימה המנצחת את קליפת עמלק, זו הבחינה של יעקב אבינו, כמ"ש: (בראשית כה, כז) "וַיַּעֲקֹב אִישׁ אֶת אֶהְלִים", יעקב הוא בספירת התפארת בבחינת האות ו' משם הוי"ה - ולכן קשרנו את ענין לצאת מהספק, ולהיות תמים עם ה' אלוהיך, לאות ו' שבשם הוי"ה שזה בתפארת.

קליפת המן עמלק שבתאות ניאוף

לג. האות ו' השנייה, כלומר אות ו' במילוי, כי כל ו' יש בה שני ווים, פשוטה ושל המילוי. וכאן נדרוש את ו' שבמילוי - זה מרמז על תיקון היסוד במלחמה שלנו נגד עמלק, כי עמלק היה מקרר את עם ישראל בקליפת ניאוף, כמ"ש רש"י: 'אשר קרד' - לשון קרי וטומאה, שהיה מטמאן במשכב זכור'. ובהמשך: שהיה חותך מילות וזורק כלפי מעלה ואומר ב'אלה חפצת'. נמצא שענין תאות ניאוף זה הבחינה של עמלק הטמא, והעיקר כדי להינצל מקליפה

רוצה לחטוא ח"ו ובאמת הוא משתדל לשמור את עצמו, זה מחזיק מעמד חודש חודשיים, עד שפתאום אדם נופל. ליצר הרע יש לו רשות פעם אחת להחטיא את האדם אפי' באונס, ואז הוא כבר עומד בניסיון הבא עם קצת טומאה, כי העבירות תמיד זה בחינת תחילתו באונס וסופו בפשיעה. ועכשיו מצד אחד הבן-אדם קצת התקדר בעבודת ה', אבל מצד שני מוטל עליו לתפוס את עצמו עכשיו, כי אם לא פעם הבאה זה כבר יהיה ח"ו בפשיעה. וזו המחייבה הרביעית של קליפת עמלק, והיא ביסוד ו' שניה של מילוי אות ו"ו שבשם הוי"ה. וכולנו נשתדל מאוד בתיקון הברית בעזרת השם.

מחיית עמלק על ידי שבירת תאות ממון

לו. המחיה החמישית של עמלק זה שבירת תאות ממון, וזה כנגד ה' אחרונה של שם הוי"ה – 'ספירת המלכות'. ודבר זה כל הזמן ל=צריך לחזק עליו על שבירת תאות ממון, וליכות לעסוק במשא-ומתן באמונה, ובנתינת צדקה. אבל בפרט יש להתחזק עכשיו בזמן שבת זכור ופורים, כי הענין של עמלק זה תאות ורדיפת ממון, ולרמות במשא ומתן. כי הנה פרשת עמלק נסמכה לפרשת משקלות, וכמו שאומר רש"י (דברים כה, יז) "זכור את אשר עשה לך עמלק" אומר רש"י: "אם שיקרת במידות ובמשקלות, הוי דואג מגירוי האויב, שנאמר (משלי יא, א): "מאזני מרמה תועבת ה'".

מעשה בראשית ומעשה מרכבה בעבודת האדם

לו. רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה ד' ח"ב אות ג') שאם האדם היה זוכה שיושפע עליו חסד השם יתברך, אז הוא לא היה צריך לעמול לפרנסתו, אפילו לא בדברים ההכרחיים. ואעפ"י שכל הנקודה של משא-ומתן יש בזה צורך גבוה, בכל אופן יותר טוב שיקבל שפע מהשמים בלי עמל. למדנו בגמרא חגיגה (דף יא: א) שיש מעשה בראשית, ויש מעשה מרכבה. איך אני פועל במעשה בראשית ובמעשה מרכבה? במעשה בראשית הפעולה שלי זה ע"י העבודות הגשמיות שאני עושה, כמו לבנות קיר או לצבוע, או לבנות שולחן, כל דבר שאתה עושה בפעולות גשמיות זה ייחודים.

והסברנו את הנקודה, כשאתה לוקח שני חלקים ומחבר אותם יחד זה נקרא שאתה עושה ייחודים. מה הקשר בין זה לבין ייחודים? הביאור: כל חומר שישנו בבריאה כגון: אבן, ברזל, עץ וכו' החומר בעצמו הוא נעשה בצירופי שמות של הקב"ה וצירופי אותיות של התורה הקדושה – אותיות האלף בית וכפי הסדר של ספר יצירה, וכשאתה לוקח עץ ומחבר אותו עם ברזל, עם הפטיש והמסמר, אז עשית ייחוד בין שמות הקדושים שמרכיבים את העץ, לבין השמות של הברזל שחיברת, וזה ייחודים. וכך באמת האבות הקדושים היו עובדים את הקב"ה בתוך הגשמיות, וכמו שרבינו הקדוש אמר כשהוא נסע בספינה חזרה מארץ ישראל, אז הוא השיג את כל עבודת ה' של האבות בספר יצירה, והוא אמר שהוא יכול לעבוד את השם, מתוך הדברים הגשמיים כמו האבות.

כתוב בזוהר (פרשת ויצא) איך יעקב אבינו הניח תפילין הרי לא היה לו תפילין, ומצד שני כתוב שהאבות קיימו את כל התורה כולה?

המן עמלק זה דוקא בדברים הקלים. עמלק תמיד אוהב לבוא בתחום האפור, שבו אתה לא חזק, הוא לא יתחיל לבוא ולהגיד לך לעשות איסור כי עמלק יודע שבו אתה חזק ואתה לא תעבור איסור, עמלק נכנס בכל הדברים שהם איסור שאדם דש בעקביו.

התחזקות בענין שמירת העינים

לד. דיברנו הרבה מאז ראש השנה, שהשנה הזאת נשתדל כולנו להתחזק בענין שמירת העיניים, ודיברנו הרבה על הענין של הגנה למכשירים, ונחזק את עצמינו שוב הדברים הכי פשוטים, והיום אנחנו גם נבין שיש בזה מחיית עמלק. הרי כל אחד רוצה לזכות למחות את זכר עמלק, ולכן צריך לעשות הגנה נאותה על המכשיר. ב"ה יש כבר הרבה חברים שאמרו לי שהם שמו הגנה למכשיר, אני מקווה שיש עוד הרבה יותר, וגם עכשיו לכבוד שבת זכור ופורים זה זה הזמן לעשות הגנה טובה. נכון שאחר ההגנה זה לא כמו מכשיר פתוח שאתה יותר משתמש בו בקלות, אבל וכי שוה חס ושלום אפילו פעם אחת להיכשל...

והנה אני בכוונה לא מבקשת את הכי טוב שיהיה טלפון כשר, אע"פ שודאי זה מה שצריך, וזאת בגלל שאני יודע שזה לא קל, ולכן כדי שנזכה למחות את קליפת המן עמלק, קודם כדאי לעשות הגנה על המכשיר שיש לך, וזו הנקודה של שמירת הברית.

ושוב כמו שאמרנו עמלק בא בתחום האפור, ואתה מרגיש, לא עשיתי שום דבר קצת ראיתי משהו קטן, אבל זה מקרר את האדם ביראת שמים. וכל זה מתחיל תמיד בלי כוונה, וזו הבעיה שלנו, כי פתאום קופצים פרסומות עם תמונות לא כשרות, וזה מגיע לבן-אדם בעל כרחו ובלי רצונו. אבל אחרי תמונות טמאות כאלה, לך תעמוד תפילת שמונה עשרה, לך תלמד דף גמרא, אתה מרגיש קרירות, וזה נורא, הרי לפני כן בערתי להקב"ה אני כל כולי רוצה את השם יתברך, אני רוצה להיות דבוק בקב"ה, ופתאום תמונה לא כשרה עושה בך קרירות. וזה מה שרוצה עמלק, שתהיה יהודי קר (א' קלטער איד) בעבודת השם. אבל אני רוצה להיפך להיות יהודי חם, להיות בווער באש ה' ית'.

לתת לב כמה זמן שורפים לנו כל המכשירים הטמאים

לה. ב"ה כל הזמן יש לנו תחנות להתחזק (וכמו שבדף היומי אנחנו מוצאים כל הזמן תחנות איך להתחזק), ולכן נעשה כולנו הגנה למכשיר. הדור היום של הילדים נקרא 'ילדי מסך', ובאמת כמה זמן זה שורף לאנשים, ולילדים כל המכשירים האלה. איך אמר לי פה מישהו אין לי אפילו זמן לקרוא את ההודעות, כי אני עסוק ולא עונה לאף אחד, וכולנו מבינים את זה. כלומר, כשאתה רוצה לנצל את הזמן אתה מנותק מהטלפון, אבל אנחנו רוצים לנצל את הזמן כל החיים לא רק מתי שיש לי איזה פרויקט לעשות, עיקר הענין של שמירת הזמן זה לנצל את הזמן. וא"כ מחיית המן עמלק "אשר קרך בדרך" – זה להתחזק בענין הקדושה, ושמירת העיניים ולשים הגנה נאותה למכשיר מפני היצר הרע.

ולא להיות חלילה כטובל ושרץ בידו, כי אפי' שאדם עושה תשובה אמיתית אבל עדיין השרץ שלו נמצא בכיס שלו, ואפי' שהוא לא

כבר. מה עושה הקב"ה? כתוב (קהלת ב, ו): "וְלַחֹטֵא נָתַן עֲנָן לְאַסּוֹף וְלַכְּנוֹס לָתֵת לְטוֹב לְפָנָי הָאֱלֹקִים" – הקב"ה נותן את הממון שמאסף עמלק, ליהודי שטוב בעיני השם כמובא בגמרא (מגילה י). שכל הממון של המן עבר למרדכי, כמ"ש (אסתר ח, ב) "וַתִּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת מֶרְדֳּכָי עַל בֵּית הָמָן", את כל העושר העצום של המן, את הכל קיבל אותו מרדכי היהודי.

להיזהר מאוד במשא ומתן שיהיה באמונה

מא. ונחזור לענין, אם אני חס ושלום מנסה לעזור לקב"ה לפרנס אותי בדרך של שקר וגניבה, אז בטוח שהפרנסה שלי זה לא מהקב"ה, כי לא שייך לעזור לקב"ה לפרנס אותי ע"י גניבה ושקר, כי הקב"ה רוצה לפרנס אותך בהיתר, וכשאדם ח"ו משקר במשא – ומתן, מלבד העוון של שקר וגניבה, בנוסף הוא גם כופר בזה שכל הפרנסה שלו זה מהקב"ה, והוא מרגיש שאני מפרנס מכוחי, ולכן משקר וגונב. אבל כשאדם מבין שהפרנסה שלי היא רק מהקב"ה בלבד, הוא גם מבין שהוא לא יכול לקבל מהקב"ה בדרכים אסורות ע"י גניבה. וברגע שאדם זוכה למשא ומתן באמונה, והוא ישר אז הוא זוכה למחות את קליפת עמלק, שהיא בחינת: "וְלַחֹטֵא נָתַן עֲנָן לְאַסּוֹף וְלַכְּנוֹס לָתֵת לְטוֹב לְפָנָי הָאֱלֹקִים".

סיכום

מב. סיכום חמשת הקליפות של עמלק שלמדנו השיעור, כדי שנוכל לזכור אותם היטב: 1. להינצל מקליפת הגאווה, ולהיות עניו ושפל רוח, ולברוח ממחלוקת. 2. להינצל מקליפת עזות והחוצפה של עמלק, וזה ע"י עזות דקדושה, ללמוד יבמות ודברים שקשה לו בהם, (וכן לימוד הקבלה). 3. להינצל מהקליפה של הספק של עמלק, ע"י שמתחזקים באמונה בלי ספיקות, וזה ע"י פשיטות ותמימות באמונה, שהכל זה הקב"ה. 4. להינצל מקליפת תאות ניאוף של עמלק, ע"י חיזוק בשמירת העיניים, ולשים הגנה טובה על המכשירים, כדי לא ליפול ח"ו בטומאה לא באונס ולא ברצון, לא בשוגג ולא במזיד. ז"אל תביאנו לא לידי נסיון ולא לידי ביזיון אומר רבנו: "ניסיון ואחר כך ביזיון", אדם מקבל ניסיון, אם הוא לא עומד בו, בסוף הוא מקבל כאלה ביזיונות, ויש הרבה אנשים שחטפו את הביזיונות של החיים שלהם בגלל שלא עמדו בנסיונות. 5. להינצל מתאות ממון של עמלק, וזה ע"י משא ומתן באמונה, וכן כמו שרבינו אומר (תורה יג) שע"י הצדקה זוכים לשבור תאות ממון. ויהי רצון שבזכות העבודה שלנו במחיית עמלק, נזכה להשתחרר מכל בית הסוהר של הקליפות של עמלק, ונזכה להיות בני חורין מהתאות ומכל הקליפות, ואין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, שהוא זוכה לכל הברכות בגשמיות וברוחניות ולקבל את כל השפע של עמלק. השם יזכנו אמן ואמן.

שבת שלום ומבורך עריכה: ליאור גבע

אלא בזה שהוא פיצל את המקלות ברהטים בשקתות המים, הפיצול הזה עצמו היה בחינת היחודים של תפילין, כי זה אותם ייחודים שיש בתפילין אותם ייחודיים נעשים במקלות. וא"כ ע"י עובדא דלתתא שאתה עושה כאן, אתה מעורר עובדא דלעילא של מעשה בראשית.

לכל דבר צריך איתערותא דלתתא

לח. ואיך פועלים במעשה מרכבה? ע"י לימוד התורה וקיום מצוות, שזה כבר פנימיות העולמות, ע"י זה מעוררים את מעשה מרכבה. יוצא שכל מעשה שיהודי עושה, אם זה בגשמיות הוא מעורר את מעשה בראשית, וכל מעשה רוחני מעורר במעשה מרכבה, ושניהם דברים נצרכים. ולמה צריך שיהיה איתערותא דלתתא? כי אחרי שהקב"ה ברא את העולם, אז צריך שכל דבר יבוא ע"י איתערותא דלתתא (התעוררות מלמטה).

להביא את רצון ה' של קודם הבריאה לאחר הבריאה

לט. ואומר רבינו בלקוטי מוהר"ן ד' תניינא חידוש גדול, שיש אפשרות להביא חזרה לכאן את המציאות של קודם בריאת העולם, וכמו שקודם בריאת העולם לא היתה הבריאה באיתערותא דלתתא, אלא בבחינת 'כד סליק ברעותא למברי עלמא', (שעלה ברצונו הפשוט של הקב"ה לברוא את העולם) זה היה בלי שום איתערותא דלתתא, ואפשר למשוך את זה גם אחרי הבריאה. ואיך עושים את הדבר הזה?

אומר רבינו פשוט מאוד – על ידי שאתה יודע שכל מה שנעשה בבריאה, זה ברצונו של הקב"ה, ואין בו טבע כלל, אז אתה מעורר את הרצון הראשון של הבורא יתברך שהיה קודם בריאת העולם, ול'רצון' ה' – לא צריך שום 'איתערותא דלתתא', אם הצלחת לעורר את הרצון של הקב"ה, אז יכול להישפע עליך שפע חסדו יתברך בלי שום השתדלות מלמטה, וזה כשאדם זוכה להבין ולחיות שכל הבריאה זה ברצונו יתברך.

עמלק חאה ניצוצות קדושה בממון ולכן הוא אוסף ממון

מ. אומר רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה נ"ח אות ה') שיש מלכות דקדושה ויש מלכות דסטרא אחרא, ושניהם מאספים. המאסף בקדושה זה שבט דן, שהוא היה מאסף לכל המחנות. ומלכות דסטרא אחרא זה המן עמלק, שהוא מאסף ממון. אומר רבנו, למה המן כל כך עובד לאסוף ממון? כי יש לו עיניים שהוא רואה ניצוצות קדושה בכסף של ישראל.

אמרנו פעם, אנחנו היהודים לא יודעים באיזו טובה אנחנו חיים, אבל הגוי רואה בכסף של יהודי את הניצוץ והיפוי של הגוונים העילאיים, כמו שרבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה כ"ה ח"א אות ד'). וכיון שכן, הוא כל כך תאב לממון יהודי בצורה לא רגילה.

המן רוצה לכבוש את כל עם ישראל תחת ידו ולכן הוא מאסף ממון, ואסף עשרת אלפים כיכר כסף ואומר לאחשוורוש: 'קח את עשרת אלפים כיכר כסף, יש פה ששים ריבוא יהודים שנותנים צדקה שקלי כסף במשך 50 שנה, אני אתן כנגדם עשרת אלפים